

Jaarrekening

2017

van de

Protestantse Gemeente Vlaardingen

Bestuursverslag College van Kerkrentmeesters

Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarrekening over het kalenderjaar 2017 aan van de Protestantse Gemeente te Vlaardingen

De jaarrekening 2017 heeft voor wat betreft de normale exploitatie een negatief resultaat van circa € 43.000 en inclusief bijzondere baten en lasten een negatief resultaat van circa € 23.000.

Ten opzichte van de goedgekeurde begroting 2017 is er sprake van een negatief resultaat van € 30.000 exclusief de bijzondere baten en lasten.

Ontwikkelingen 2017

De Kerkelijke bijdragen zijn (met inachtneming van een schattingspost van nog te ontvangen bijdragen) iets lager uitgekomen dan in 2016, wat als een mooi resultaat moet worden gezien, waarvoor de Commissie Geldwerving weer veel werk heeft verzet.

De opbrengst uit legaten voor de algemene middelen is circa € 20.000. Deze bate is als bijzondere bate in de Staat van baten en lasten verantwoord. Wij zijn dankbaar dat onze leden ook op deze manier onze kerkelijke gemeente willen steunen. Uit voorzichtigheidsoogpunt en door de onvoorspelbaarheid van de ontvangst van legaten wordt in de (meerjaren)begroting van de PGV geen opbrengsten begroot uit legaten.

Het beleid om een deel van de liquiditeiten zo risico-mijdend als mogelijk te beleggen, heeft geresulteerd in rentebaten en dividenden van € 37.000, waar anders nagenoeg geen rente op de spaartegoeden zou zijn ontvangen.

In 2017 zijn geen kosten uit hoofde van meerjarig of buitengewoon onderhoud ten laste van de exploitatie gekomen; alle betalingen voor de renovatie van de Grote Kerk zijn toegevoegd aan de vordering op de Stichting Exploitatie Grote Kerk. Het blijft – ook in het licht van de kleine buffer die de onderhoudsvoorziening - echter zaak om te bezien of de jaarlijkse dotatie van € 50.000 aan de onderhoudsvoorziening van de PGV voor de toekomst nog toereikend is.

Het totale negatieve resultaat 2017 ad € 23.000 is ten laste van het eigen vermogen (Algemene reserve) van de PGV gebracht. Het eigen vermogen van de PGV exclusief de Bestemmingsfondsen is ultimo 2017 circa € 2.611.000.

Het saldo van de Bestemmingsfondsen ultimo 2017 bedraagt € 433.000 (ultimo 2016 € 405.000). De toename betreft vrijwel geheel de (ongerealiseerde) koersstijging van de beleggingsportefeuille van de PGV, wat toegevoegd wordt aan de bestemmingsreserve en niet als bate in de Staat van baten en lasten opgenomen. Deze portefeuille bestaat uit obligaties en beleggingsfondsen. De beleggingen zijn gewaardeerd tegen de actuele koers op balansdatum. Ultimo 2017 is er (cumulatief) sprake van een ongerealiseerd positief koersverschil van € 51.024.

De totale financiële positie (Algemene reserve, bestemmingsfondsen en voorzieningen) van de PGV is in 2017 per saldo afgenomen met een bedrag van € 33.000 – voornamelijk door het exploitatietekort - tot een bedrag van € 3.075.000 (ultimo 2016: € 3.108.000). De afwikkeling van de vertrekregeling met de kosteres is hierbij ten laste van de Voorziening Reorganisatie gebracht, en blijft daarmee buiten de exploitatierekening.

Hieronder geven wij u kort overzicht van de belangrijkste cijfers (in duizenden Euro's)

	Uitkomst 2017	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN			
Kerkelijke bijdragen	764	720	775
Collecten	58	69	62
Overige opbrengsten	55	76	34
	877	865	870
LASTEN			
Predikanten / kerkelijke werkers	558	527	484
Kerkelijke medewerkers	151	148	151
Overige lasten	211	203	216
	920	878	851
Resultaat normale exploitatie	-/- 43	-/- 13	19
Resultaat totale exploitatie	-/- 23	-/- 13	-/- 103

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting kunnen als volgt worden geanalyseerd (in duizenden Euro's):

<u>Omschrijving</u>	Positief	Negatief	Oorzaak
Kerkelijke bijdragen	44		Hogere opbrengst
Intrest		12	Lage rentestand
Solidariteitskas		8	Lagere opbrengst afzonderlijke actie
Collecten en Giften		12	Lagere opbrengst collecten en giften
Kosten predikanten		19	Hogere kosten diensten predikanten van buiten Vlaardingen en verzorgingshuizen
Kosten kerkelijk werkers		12	Hogere loonkosten
Kosten kerkelijke medewerkers		3	Hogere loonkosten
Energiekosten	4		Lagere energiekosten
Vaste lasten gebouwen		7	Eigenaarskosten / betalingsafpraak DMC (niet begroot)
Bijdrage St. Expl. Grote Kerk		10	Hogere bijdrage
Verhuuropbrengsten		5	Lagere verhuuropbrengsten
Kosten landelijke kerk	4		Lagere kosten
Algemene en kantoorkosten	6		Lagere kosten
Saldo normale exploitatie	58	88	
Baten buiten normale exploitatie	20		Incidenteel, deze baten worden niet begroot
Lasten buiten normale exploitatie		-	Incidenteel, deze lasten worden niet begroot
Resultaat totale exploitatie	78	88	

Wij blijven er op vertrouwen dat ook in 2018 en verder de ons toevertrouwde gelden voldoende zullen zijn om de PGV financieel gezond te houden.

Bij dit alles vertrouwen wij bovenal op die God, die ons geloof gegrondvest heeft.

Namens het College, 26 april 2018

J. Putter

voorzitter

Protestantse Gemeente te Vlaardingen

Balans per 31 december 2017

(met vergelijkende cijfers per 31 december 2016)

	31 December 2017	31 December 2016
	in euro's	in euro's
ACTIVA		
Materiële vaste activa gebouwen inventarissen etc.	0	0
Financiële vaste activa	820,195	791,573
Renovatie Grote Kerk ("onderhanden werk")	294,012	203,473
Vorderingen	30,857	48,234
Liquide middelen	2,025,714	2,144,805
	3,170,778	3,188,085
PASSIVA		
Aansprakelijk vermogen		
Algemene reserve	2,611,195	2,634,255
Bestemmingsreserves	433,193	405,057
Totaal aansprakelijk vermogen	3,044,388	3,039,312
Vorzieningen	30,739	68,766
Schulden op korte termijn	95,651	80,007
	3,170,778	3,188,085

Protestantse Gemeente te Vlaardingen

Staat van Baten en Lasten over 2017

(met vergelijkende cijfers voor 2016)

Omschrijving	Uitkomst 2017	Begroting 2017	Uitkomst 2016
Kerkelijke bijdragen	764,100	720,000	774,623
Collecten (Erediensten)	58,238	69,000	61,681
Giften	4,181	6,000	6,041
Rente/Dividend	37,780	50,000	15,719
Solidariteitskas	12,340	20,000	12,077
Diversen			
TOTAAL BATEN	876,638	865,000	870,141
Predikanten			
- bezettingsbijdrage	304,865	297,000	282,865
- ziektekostenverz	14,284	15,000	10,981
- vacaturebeurten	18,339	10,000	21,378
- onkostenvergoedingen	19,906	16,000	13,119
Totaal kosten predikanten	357,395	338,000	328,343
Kerkelijke werkers (pastoraat etc.)			
- bijstand jeugdwerker	34,019		40,004
- salariskosten	166,761	189,000	115,196
Totaal kerkelijke werkers	200,780	189,000	155,200
Kerkelijke medewerkers			
- salariskosten kosters	121,602	116,000	123,088
- salariskosten administrateurs	26,796	28,000	26,181
- vergoeding organisten / cantors	2,460	4,000	2,186
Totaal kerkelijke medewerkers	150,858	148,000	151,454
Totale personele lasten	709,033	675,000	634,997
Gebouwen/inventaris			
- onderhoud gebouwen(incl. orgel) norm	50,000	50,000	50,000
- energiekosten	45,518	50,000	47,028
- vaste lasten	26,878	20,000	17,371
- bijdrage Stichting exploitatie Grote Kerk	48,000	38,000	48,000
Totaal kosten exploitatie	170,396	158,000	162,399
- doorber. Pastorieën/Diaconie	-7,000	-7,000	-7,000
- verhuur gebouwen	-36,742	-42,000	-32,322
Totaal kosten gebouwen/inventaris	126,654	109,000	123,077
Kosten landelijke kerk			
- kerkrentmeesterlijk Quotum	36,912	39,000	38,591
- solidariteitskas	17,970	20,000	18,950
Totaal kosten landelijke kerk	54,882	59,000	57,541
Totaal bijdrage aan DMC	0	0	0
Overige kosten			
- algemene- en kantoorkosten	29,286	35,000	35,201
Totaal overige kosten	29,286	35,000	35,201
TOTAAL LASTEN	919,855	878,000	850,816
Resultaat normale exploitatie	-43,217	-13,000	19,325
Baten buiten normale exploitatie	20,160	P.M.	16,347
Lasten buiten normale exploitatie			139,034
TOTAAL RESULTAAT	-23,057	-13,000	-103,361

PROTESTANTSE GEMEENTE TE VLAARDINGEN

Toelichting op de BALANS per 31 december 2017

Materiële vaste activa

Deze post betreft allereerst gebouwen; deze zijn in voorgaande jaren geheel afgeschreven en zijn als PM opgenomen en betreffen:

Kerkgebouwen e.d. in volle eigendom

Grote Kerk (exclusief toren)
Bethelkerk (exclusief toren)
Rehobothkerk
Holy-Centrum
Oosterkerk (DMC De Windwijzer)

Overige gebouwen / Pastorieën

Binnensingel 19 a (pastorie)
Maassluisdijk 5-7 (De Dijk)

De post betreft verder:

- Inventarissen en kantoormachines, welke volledig zijn afgeschreven
- Inventarissen en installaties in de kerkgebouwen zijn ook volledig afgeschreven.

Totaal verzekerde waarde 1 januari 2017:

gebouwen (incl Grote Kerk)	18,416,200
inventaris	4,783,300

Financiële vaste activa

Beleggingen

12/31/2017

12/31/2016

820,195

791,573

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen de actuele koers op balansdatum.

De beleggingsportefeuille bestaat uit obligaties en beleggingsfondsen.

Ultimo 2017 is er sprake van een ongerealiseerd positief koersverschil van in totaal € 51,024

Het ongerealiseerde koersverschil over het verslagjaar is toegevoegd aan de reserve 'Ongerealiseerde koersverschillen'

Nog te ontvangen legaten

12/31/2017

12/31/2016

P.M.

P.M.

Onder de post financiële vaste activa zijn ook 2 aandelen in **bloot eigendom** opgenomen die P.M.

zijn gewaardeerd. Dit betreft 1/10 deel in de nalatenschap van wijlen dhr. P. Ravesteijn, overleden op 1 maart 1975, waarvan het vruchtgebruik gelegateerd is aan de 13 in het testament genoemde rechthebbenden, resp. hun aangeduide nagelaten betrekkingen.

Na overlijden van de laatste rechthebbende kan de nalatenschap verdeeld worden. De grootte van het

vermogen bedroeg per 31 december 2017, volgens opgave van Capital Support, € 3.350.718

Per 31 december 2017 was er nog 1 rechthebbende in leven.

Verder betreft dit 1/3 deel in de nalatenschap van wijlen dhr. C. Saarloos, overleden op 21 juli 1993,

waarvan het vruchtgebruik gelegateerd is aan 1 in het testament genoemde rechthebbende.

Na overlijden van de rechthebbende kan de nalatenschap verdeeld worden.

Het ons toekomende bedrag is € 3.792.

Renovatie Grote Kerk ("onderhanden werk")

12/31/2017

12/31/2016

Lening aan St. Exploitatie Grote Kerk

293,025

187,657

Renovatie orgel Grote Kerk

986

15,815

294,012

203,472

In 2018 wordt de eindverantwoording voor de subsidie van de Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen e/o opgesteld en ingediend. Na goedkeuring van de eindverantwoording zal het restant subsidiebedrag van circa Eur 100.000 worden ontvangen. Dit bedrag zal dan in mindering worden gebracht op de lening van de PGV aan de Stichting Exploitatie Grote Kerk.

Met de Stichting exploitatie Grote Kerk is overeengekomen dat jaarlijks een bedrag van € 10.000 zal worden afgelost.

<u>Vorderingen op korte termijn</u>	<u>12/31/2017</u>	<u>12/31/2016</u>
Rek. courant DMC De Windwijzer	857	18,234
Nog te ontvangen kerkelijke bijdragen	30,000	30,000
	<u>30,857</u>	<u>48,234</u>

<u>Liquide middelen</u>	<u>12/31/2017</u>	<u>12/31/2016</u>
Kas	96	64
ABN-AMRO MeesPierson	213	274
ABN-AMRO, v.h. Fortis	7,298	5,770
ABN-AMRO bank	976	1,124
ING bank	7,711	11,659
SKG	26,729	18,699
Rabobank	109,677	98,515
Rabobank -spaarrekening	245,619	381,697
ABN-AMRO, v.h. Fortisbank-spaarrek.	364,550	364,548
ING-Deposito/spaarrekening	525,719	525,593
ABN-AMRO spaarrekening	737,128	736,860
	<u>2,025,714</u>	<u>2,144,803</u>

<u>Eigen vermogen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand begin boekjaar	2,634,253	2,737,615
Totaal resultaat *	-23,058	-103,361
Stand einde boekjaar	<u>2,611,195</u>	<u>2,634,253</u>

* Het totaal resultaat bestaat uit het resultaat uit gewone exploitatie en uit baten en lasten buitengewone exploitatie.

<u>Bestemmingsfondsen</u>	<u>12/31/2017</u>	<u>12/31/2016</u>
bestaande uit :		
Fonds Stichting exploitatie Grote Kerk	0	0
Reserve Ongerealiseerde koersverschillen	51,024	22,402
Wijkfondsen etc.	370,036	371,629
Wijkkassen	12,133	11,026
	<u>433,193</u>	<u>405,056</u>

<u>Specificatie Fonds Stichting exploitatie Grote Kerk</u>	<u>Kom zing met ons</u>	<u>Lofwerk orgel</u>	<u>Legaten giften enz.</u>	<u>Totaal</u>
Saldo 31 december 2015	46,803	44,143	63,270	154,216
bij: subsidie			14,829	14,829
af: renovatie Grote Kerk	46,803	44,143	78,099	169,045
Saldo 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

In 2016 is na afronding van de renovatie van de Grote Kerk het saldo van het Fonds Grote Kerk ad € 169.045 overeenkomstig de hierover gemaakte afspraken met de Stichting Exploitatie Grote Kerk in mindering gebracht op het saldo van de door de PGC aan de Stichting Exploitatie Grote Kerk verstrekte lening voor de renovatie.

<u>Specificatie Reserve Ongerealiseerde koersverschillen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Saldo per 1 januari 2017	22,402	-
Bij : positieve koersverschillen	28,622	22,402
Af : negatieve koersverschillen	-	-
Saldo per 31 december 2017	<u>51,024</u>	<u>22,402</u>

Specificatie Wijkfondsen etc.

	Wijkfonds	Jeugdwerk	Totaal
Stand per 1 januari 2017	350,271	21,358	371,629
bij: inkomsten 2017	3,455	2,291	5,746
af: kosten 2017	6,839	500	7,339
Saldo 31 december 2017	<u>346,887</u>	<u>23,149</u>	<u>370,036</u>

Het saldo van de wijkfondsen en wijkkassen was ultimo 2016 afkomstig van de volgende wijken:

	Wijkfonds		Wijkkas	
	12/31/2017	12/31/2016	12/31/2017	12/31/2016
Ambacht-Oost 1	140,280	139,579	1,701	1,587
Ambacht-Oost 2	58,195	58,195		
Centrum-West	10,379	9,641	2,110	1,917
Holy	39,047	38,293	1,709	1,524
Grote Kerk	98,986	104,563	6,613	5,998
	<u>346,887</u>	<u>350,271</u>	<u>12,133</u>	<u>11,026</u>

Voor wijkkassen bestaan afzonderlijke verantwoordingen die worden goedgekeurd door de wijkkerkenraad.

Voor wijkfondsen bestaan uit afzonderlijke verantwoordingen die worden goedgekeurd door het College van

Kerkrentmeesters. Deze verantwoordingen maken geen deel uit van deze jaarrekening.

Voorzieningen

Het verloop en de samenstelling hiervan is als volgt :

	Onderhoud	Reorganisatie	Totaal
Saldo 1 januari 2017	8,766	60,000	68,766
Bij : ten laste van de exploitatie in 2016 toegevoegde normbedragen	50,000		50,000
Af : uitgaven voor onderhoud in 2016 volgens specificatie	40,999-		40,999-
Af : kosten beëindiging dienstverband kosteres		47,028-	47,028-
Saldo 31 december 2017	<u>17,767</u>	<u>12,972</u>	<u>30,739</u>

De lasten verband houdend met de beëindiging van het dienstverband zijn ten laste gebracht van de voorziening, welke in 2014 is gevormd voor de dekking van de frictiekosten in de periode 2015 - 2018 van de verkleining van de formatie van de kerkelijke medewerkers zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2015 - 2018.

Specificatie uitgaven onderhoud ten laste van de voorziening:

	2017	2016
Grote Kerk	998	
Bethelkerk	14,139	4,451
Rehobothkerk	4,992	45,950
Holy-Centrum	19,202	24,771
Oosterkerk	0	2,561
Maassluisdijk 5/7	746	554
Pastorie Binnensingel	113	116
Diversen, w.o. kerkelijk bureau	809	2,028
	<u>40,999</u>	<u>80,431</u>

In 2017 is - in tegenstelling tot 2016 - geen bedrag als buitengewone last verwerkt, aangezien er geen grote uitgaven waren, waarvoor de voorziening ontoereikend was. Wel dient nader te worden bezien, of het niveau van de jaarlijkse dotatie (thans € 50.000) op termijn toereikend is, hetgeen niet het geval lijkt te zijn.

Schulden op korte termijn

	12/31/2017	12/31/2016
Voorz. Eigen Risico ziekengeld	4,538	4,538
Vakantiegeld	11,159	9,995
Div. nog te betalen	12,377	0
Door te betalen collectes	5,109	2,754
Collectebonnen in omloop	27,568	31,126
Rekening courant St. Exploitatie Grote Kerk	127	0
Vooruitontvangen kerkelijke bijdrage	16,786	15,731
Af te dragen loonbelasting	17,988	15,864
	<u>95,651</u>	<u>80,007</u>

PROTESTANTSE GEMEENTE TE VLAARDINGEN

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2017

Kerkelijke bijdragen € 764.100

De nog te verwachten ontvangsten in 2018 inzake de Kerkelijk Bijdragen 2017 zijn geschat op € 30.000. Dit bedrag is vrijwel volledig ontvangen in de eerste maanden van 2018.

Collecten en giften

Het verloop van de ontvangsten uit hoofde van beide was als volgt:

	<u>Collecten</u>	<u>Giften</u>
	€	€
2011	76,397	6,570
2012	86,784	6,362
2013	85,477	6,095
2014	79,348	4,018
2015	67,396	3,863
2016	61,681	6,041
2017	58,238	4,181

Intrest

	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ontvangen direct rendement beleggingen/liquiditeiten	37,780	15,719	23,711	28,285

Indirect rendement beleggingen is toegevoegd aande Reserve onrealiseerde koerswinsten.

Predikanten

Deze post betrof in 2017 de volgende predikanten:

- Ds. N. Paap (100%)
- Ds J. Snaterse (100%)
- Ds E. de Fouw (100%)
- Ds G. Fröberg (100%)

Kerkelijke werkers

Deze post betrof in 2017 de volgende kerkelijk werkers:

- Mw. P Nijboer-Vermeulen (100%) KCH/RK
- Dhr. J.J. Stejeteë (22,22%) GK
- Mw. A. Lodder (44,44%) KCH
- Mw. M.W. Griffioen-Verwey (55,56%) AO
- Mw. A. Roosendaal (50%) DMC
- Mv J.J. Pol (58,33%) v.a. 16-6-2017

Gebouwen en inventaris

Onderhoudskosten aan kerkgebouwen worden op basis van meerjarenonderhoudsbegroting in de exploitatie verantwoord.

Opbrengst verhuur wordt in mindering gebracht op de exploitatie van de gebouwen.

Baten buiten normale exploitatie

Legaten (t.b.v. de PGV)

20.160

2017 werkelijk

	Grote kerk	De Dijk	Binnensingel	Bethel kerk	Rehoboth kerk	Kerkcentrum Holy	Kerkelijk Bureau	Totaal	Oosterkerk
Exploitatie Gebouwen									
- onderhoud gebouwen(incl orgel) norm	-	5,000		15,000	15,000	15,000		50,000	-
- energiekosten		6,606		10,295	13,692	14,925		45,518	17,705 pm
- vaste lasten		2,860	979	3,105	2,406	2,290	1,088	12,727	14,433
Subtotaal kosten gebouwen/inventaris	-	14,465	979	28,400	31,098	32,215	1,088	108,245	32,139
Salariskosten personeel	45,000			45,000	40,000	59,175		189,175	-
Salariskosten personeel, doorber.	-30,000					37,573-		-67,573	
Verhuur gebouwen		-1,287		-18,492	-655	-16,308		-36,742	-
Totaal exploitatie Gebouwen	15,000	13,178	979	54,908	70,443	37,509	1,088	193,105	32,139

2016 werkelijk

	Grote kerk	De Dijk	Binnensingel	Bethel kerk	Rehoboth kerk	Kerkcentrum Holy	Kerkelijk Bureau	Totaal	Oosterkerk
Exploitatie Gebouwen									
- onderhoud gebouwen(incl orgel) norm	-	5,000		15,000	15,000	15,000		50,000	-
- energiekosten		6,970		8,295	12,380	18,625		46,270	15,296 pm
- vaste lasten		2,338	1,154	2,917	2,433	2,461	1,102	12,406	5,156
Subtotaal kosten gebouwen/inventaris	-	14,308	1,154	26,212	29,813	36,086	1,102	108,676	20,452
Salariskosten personeel	45,000			45,000	45,000	38,000		173,000	-
Salariskosten personeel, doorber.	-30,000					20,000-		-50,000	
Verhuur gebouwen		-2,000		-13,000	-1,300	-15,300		-31,600	-
Totaal exploitatie Gebouwen	15,000	12,308	1,154	58,212	73,513	38,786	1,102	200,076	20,452